

Проект RSC навлиза в своята последна година

Тригодишният проект RSC, съфинансиран от INTERREG IVC, е партньорство на 12 организации от 8 страни-членки на ЕС за насърчаване на прехода в ЕС към щадящи климата икономики.

В последната година от работата по Проекта се финализират основните резултати: наръчник с нисковъглеродни индикатори, измерващи успеха на политиките за смекчаване на климатичните промени; доклад за екологичните оценки, свързани с климатичните промени; анализ на аспектите, свързани с въглеродните емисии в икономиките на 3 европейски региона. Крайният резултат от проекта, Методическото ръководство, ще подпомогне други европейски региони да постигнат нисковъглероден статус.

RSC партньори: Съвет на Корнуъл
• Компания за развитие, Корнуъл (UK) • Община Вроцлав (PL) • Център за еколог. управление и политика, Университет Дебрецен, (HU) • Регион Ла Риоха (SP) • Агенция за развитие ЛаМоРо (IT) • Регион Лигурия (IT) • Регион Марке (IT) • Малтийски власти по околна среда и планиране • Ми-нистерство на регионалното развитие и благоустройството (BG) • Регионално управление Бургенланд (AV) • Регионален еколог. център за Централна и Източна Европа (HU)

Signpost

Значима мечта

“Съществуването не е нищо повече от несигурно постигане на значимост в един интензивно движещ се поток от минало, настояще и бъдеще” беше написала американската писателка Сюзън Зонтаг. Проект RSC доказва своята значимост преди две години, когато спечели финансиране за насърчаване на регионите по пътя им към устойчива промяна. Много се направи оттогава: срещнаха се хора да обменят идеи, идеите се превърнаха в конкретни инструменти, партньорството се превърна в приятелство и посланието за промяна се разпространи. Сега проектът се подготвя за своя финал. Семената на промяната, които бяха посяти, ще дадат жътва или ... ще бъдат забравени, както понякога забравяме една мечта заради друга.

СЕРГЕЙ ГОЛОВКИН: бивш служител на Малтийските власти по околна среда и планиране

Въпросът е: Още ли е от значение нашата работа? Да продължим ли да се стремим към промени, когато се намираме в икономическа несигурност, оряване на бюджети, лоши кредити, свиване на пазара за въглеродни емисии и строги мерки? Още ли е постижимо нисковъглеродното бъдеще, когато милиони излизат на протест срещу безработицата, замразяването на заплатите и увеличаването на пенсионната възраст? Проект RSC не се опитва да отговори на този въпрос. Вместо това той представя конкретни инструменти и възможности за тези, които ще изберат да отговорят утвърдително.

Изготвеният в три от партньорските региони макроикономически анализ показва, че регионите могат да изградят и изграждат бъдеще с нисковъглероден сигурен климат, възползвайки се от икономическите възможности. Друг резултат на RSC показва, че регионите използват традиционните инструменти за екологична оценка и разработват нови методи за интегриране на климатичните промени в политиките, програмите и проектите. И да не забравяме най-важния продукт на RSC - Регионалният индекс за климатична сигурност (РИКС), който като огледало на стената отразява силните страни, върху които да се надгражда, и слабите, на които трябва да се обърне внимание. Но стойността на проекта не се ограничава само с неговите резултати. Нашето партньорство ни обогати и доведе до вдъхновяващи идеи и дискусии между колегите, които се превърнаха в приятели. След като имам възможността да допринеса за RSC инициативата, сега ми предстоят лични промени и нови предизвикателства. Натрупаният с RSC опит е ценен за мен, а създаденото партньорство остава и след края на проекта.

Сергей Головкин, Малтийски власти по околна среда и планиране, Ръководител на проект RSC до ноември 2010 г.

Мненията, изразени в статията са на автора, а не на екипа на RSC.

СНИМКИ ОТ ПАРТНЬОРСКИТЕ РЕГИОНИ: Бургенланд, Австрия; Проект Идън, Корнуъл, Великобритания; Ботанически градини Вакратот, Унгария

Оценка на напредъка към икономическо развитие, опазващо климата

Наръчникът с индикатори за нисковъглероден регион беше създаден по проект RSC, за да подпомогне RSC и други европейски региони да направят преглед на съществуващите нисковъглеродни индикатори, както и да създадат нови. Редовното наблюдение на тези индикатори позволява на държавите и регионите да определят силните и слабите страни на регионалната си политика за опазване на климата и да подобрят въглеродния отпечатък на своите икономики.

Наръчникът съдържа два модула: Библиотека с нисковъглеродни индикатори и РИКС (вж. Речника). Библиотеката съдържа списък с източници със съществуващите нисковъглеродни индикатори и индикатори за устойчиво развитие, които частично се отнасят

и за промените в климата. Показва се как индикаторите могат да се използват в регионални и национални условия. Библиотеката съдържа също и списък с подходящи индикатори за оценка на икономически прогрес, опазващ климата, както и търсачка и хипервръзки към полезна информация за различни индикатори, представляващи интерес за региона. РИКС, разработен за оценка на способността на RSC регионите да управляват проблемите с опазването на климата, може да се използва и от други европейски региони за оценка на капацитета им за преход към нисковъглеродна икономика. Модулът съдържа 5 елемента:

Въпросник: количествена оценка на емисиите и енергийното състояние, качествена оценка на политики, институционален капацитет, социално-

политически аспекти, финансиране на мерки за опазване на климата.

Резултати: РИКС изчислява резултатите в табличен и графичен формат.

Тълкуване на резултатите: Обяснение на високите или ниските резултати за всеки от показателите

Подобряване на резултатите: Политически действия и примери от практиката как други региони постигат повисоки стойности на РИКС.

Методика на изчисляването: Обяснена е методиката за изчисляване на точките.

Тест-версия на наръчника бе показана в Анкона през ноември 2010 г., а официалното представяне е планирано за март 2011 г.

Дора Алмаши

ОБМЕН НА МНЕНИЯ: Участници в семинара за повишаване на уменията, Анкона (Италия)

В помощ на регионалните власти

Вторият семинар за повишаване на капацитета по проект RSC имаше за цел да помогне на регионални власти за по-доброто разбиране на ролята на индикаторите в оценяването на местната политика за опазване на климата, нисковъглеродните икономики и енергията. Събитието, чийто домакин бе регион Марке, се състоя от 3 до 4 ноември 2010 г. в Анкона, Италия.

Участниците се запознаха със съществуващите индикатори за подобряване на мониторинговия процес.

Участниците бяха запознати с опита на Унгария, регионите Пиемонт и Марке в политиките за опазване на климата. Представени бяха и примери извън RSC: френският инструмент за оценка на „въглеродния отпечатък“ NECATER. Обсерваторията на Уест Мидландс (UK) подчерта възможностите на нисковъглеродната икономика и индекса за икономическо благополучие. Събитието се фокусира върху онлайн наръчника на RSC с нисковъглеродни индикатори, подпомагащ регионите да оценят своя капацитет за управление на адаптирането

ПРОДЪЛЖАВА НА СТР.3, ДОЛУ

“Унгарското председателство на ЕС, започнало на 1/01/2011, ще положи всички усилия за борба с климатичните промени и засилване на енергийната сигурност и ефективност, като ги приема за свои приоритетни задачи. Участието в проект RSC е в пълен синхрон с тези цели. Опитът и резултатите от проекта представляват ценен принос на региона в изпълнението на целите на председателството.”

Заклучение на срещата на участниците в RSC, 7/10/2010, Университет Дебрецен, HU

“RSC е източник на ценно познание за Компанията за развитие, особено по отношение на икономическия анализ на въглеродните емисии на 3 регионални икономики. Проучването дава ценна основа, позволяваща приоритизация на действията на база ефективност на разходите. То ще служи като насока при вземане на решения и показва, че нисковъглеродни инициативи ще донесат добри приходи за региона.”

Стюарт Фармър, Корнуъл, UK

ПРОДЪЛЖЕНИЕ ОТ СТР.2

на икономиката към промените в климата и смекчаване на тяхното влияние. Партньорите се запознаха с модулите на наръчника, както и с прилагането на РИКС в България. Съветът на европейските региони (AER) и Местни власти за устойчивост (ICLEI) демонстрираха собствени методи за измерване на успеха на климатичните/енергийните политики. „Партньорската проверка” на AER е енергиен одит, който наблюдава качеството на регионалните енергийни политики, а разработката на ICLEI позволява сравняване на данните за емисиите на парникови газове.

Венелина Върбова

РИКС в мониторинга на България

Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) изпълни пилотен проект, насочен към интегрирането на РИКС в системата за мониторинг на регионалните планове за развитие в България. Задачата, координирана от МРРБ и изпълнена от екип от външни консултанти, започна с анализ на приложимостта и ограниченията на оригиналния РИКС, като се отчитат характеристиките на регионалната система за планиране в България (на ниво NUTS 2). След консултации с регионалните власти, Министерството на околната среда и водите, МРРБ и други подходящи заинтересовани страни, беше разработена адаптирана методология за прилагането на индекса в България. На среща през ноември 2010 г. със заинтересованите страни беше

представен окончателният доклад, който включва откритията, заключенията и препоръките от пилотната дейност. (Докладът е наличен на английски език на уеб страницата на проекта на английски език). Броят на ключовите показатели остана непроменен — седем, но количествените индикатори за първите три показателя бяха модифицирани, за да бъдат в съответствие наличните данни за страната. Следвайки адаптираната методология за изчисление, бяха събрани необходимите количествени данни за допълване на информацията. Накрая, за шестте региона на България от ниво NUTS 2 бяха изчислени седемте показателя на РИКС и бяха анализирани резултатите за всеки отделен регион.

РИКС за България

Къде бе представен проект RSC през 2010 г.?

21 май	Шеста европейка конференция за устойчиви градове
11-12 юни	Семинар на Асоциацията за регионални проучвания „Екологично регионално развитие”
5-8 октомври	Отворени дни 2010, списание <i>Регионален преглед</i>
17 ноември	Конференция за климатични стратегии; „Смекчаване на кл.промени и енергийна сигурност в страните — членки от Централна и Източна Европа”, Будапеща, Унгария
26 ноември	Годишна конференция на Асоциацията за регионални проучвания „Региони и околна среда”

РАЗРАБОТКА НА ПРЕПОРЪКИ: Малта се стреми към изграждане на щадящи климата политики

Климатично устойчиво териториално устройство в Малта

В контекста на RSC наскоро Малтийските власти по околна среда и планиране (МВОСП) прегледаха структурата на териториалното устройство и разработиха препоръки за подобряване на системата, като се отчита в по-голяма степен изменението на климата. Бяха разгледани всички страни на планирането на устройството на територията, вкл. организацията, политиката за планиране, контрола върху строителството и ОВОС.

Прегледът се фокусира върху възможностите на системите за планиране да насърчават потенциала за адаптиране и по-добрия контрол върху емисиите на парникови газове. Препоръките варират от обучение и изграждане на капацитет до промени в политиките или в процеса

за вземане на решения. Проучването разкри ограниченията на традиционната екологична оценка (ЕО) - тя се оказва недостатъчна за изграждане на климатично устойчиви планове. Може да бъде необходимо комбиниране на методологии за оценка, гарантиращи изпълнение на политиките, без да се вреди на климата. Разработен бе тест за проверка на климатично устойчиви политики и бе предложено как да се интегрират целите, свързани с климатичните промени, в системата за планиране.

Препоръките бяха обсъдени с ключови страни в процеса на устройство на територията и вече се разглеждат от МВОСП и Малтийското правителство.

Сергей Головкин

Икономически и екологични ползи — залесяване на Вроцлав

В рамките на проект RSC беше анализирана потенциалната роля на Общинската програма за увеличаване на горския фонд на град Вроцлав от гледна точка на намаляването на концентрацията на CO₂ във въздуха.

Проектът за залесяване ще доведе до увеличаване на горския фонд с около 620 ха и съотношението на горското покритие ще се увеличи от 7,8 до 9,9%. Проучването установи, че в резултат на усилията по залесяването горската биомаса във Вроцлав вече усвоява с 16,5% повече CO₂. В момента горите във Вроцлав абсорбират средно около 10590,91 Mg CO₂ годишно.

Проучването показва различни възможности за намиране на средства за залесяване и за проекти за повишаване качеството на дървесния фонд от инструменти и програми на ЕС (с национален принос) и национални фондове. Анализът показва също, че в момента липсват точни правила за изграждане и регулиране на система за управление на абсорбиционни единици. На практика е невъзможно да се използват тези инструменти като допълнителен източник на средства за залесяване и управление на горите във Вроцлав.

Речник

NUTS: Номенклатурната единица за териториална статистика, разработена и контролирана от ЕС, е стандартен геокод, указващ регионите на страните за статистически нужди и се използва при разпределяне на Структурните фондове на ЕС. NUTS 2 указва регионалното ниво.

Индикатори за устойчивост на околната среда:

Параметър или стойност, получена от параметри, която сочи към, дава информация за и/или описва състоянието на околната среда, и има по-широко значение, от директно свързаната с него параметрична стойност. Терминът може да включва индикатори за екологична тежест, условия и отговори. (Организация за икономическо сътрудничество и развитие)

РИКС: Регионален индекс за климатична сигурност

Искате ли да научите за повече за проекта ни? Посетете нашия уеб сайт: www.rscproject.org

Контакти:
Венелина Върбова
vvarbova@rec.org

Дора Алмаш
dalmassy@rec.org
(36-26) 504-000

За да се абонирате за бюлетина моля изпратете съобщение на: info@rscproject.org

Партньорите от RSC изразяват готовност за установяване на връзка с други подобни инициативи, региони, притежаващи добри практики в тази сфера, както и с компании и/или организации, провеждащи проучвания по темата.

Редактори: Дора Алмаш • Венелина Върбова • Сергей Головкин •

Сътрудници: Съвет на Корнуъл • Компания за развитие, Корнуъл • Университет Дебрецен •

Община Вроцлав • Малтийски власти по околна среда и планиране • МРРБ, България

Дизайн и оформление: Кристина Андре • Патриция Барна • Силвия Мадяр

Коректури: Рейчъл Хайдиг

Фотографии: Венелина Върбова • Партньорите по проекта • Фото Бургенланд: РМБ/Франц Ковач

Издател: Регионален екологичен център за Централна и Източна Европа

© 2011 — Регионален Екологичен Център за Централна и Източна Европа